

Sekretariatet
Emma Borg
Tfn: 063-14 66 30
E-post: emma.borg@regionjh.se

2020-04-27
FÖRSLAG

RUN/144/2020

Förslag: Svar på granskning av ärendeberedningsprocessen och dokumenthanteringsprocessen

Region Jämtland Härjedalens revisorer har genomfört en granskning av om regionstyrelse och nämnder har en tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av att regelverket kring ärende- och dokumenthantering efterlevs. Granskningen har omfattat regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden. Sammantaget gör revisorerna bedömningen att de tre granskade nämnderna inte har en helt tillfredsställande styrning, uppföljning och kontroll av att regelverket kring ärendehantering och dokumenthantering efterlevs. Senast den 30 maj 2020 ska ett svar lämnas om vilka åtgärder som vidtagits eller avses att vidtas med anledning av det som framkommit i rapporten samt uppgift om när eventuella åtgärder avses vara genomförda.

Revisorerna rekommenderar regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden och hälso- och sjukvårdsnämnden att:

- Tillse att samlade dokumenthanteringsplaner finns för respektive kärnverksamhet
- Stärka den interna kontrollen och införa rutiner för systematisk uppföljning och kontroll av följsamhet till uppställda krav avseende de båda processerna
- Överväga att införa obligatorisk utbildning för nya handläggare och för handläggare som ofta avviker från beredningsprocessens krav

Utöver ovanstående har revisorerna gjort en rad andra iakttagelser. Bland annat genomfördes stickprov omfattande nio ärenden där revisorerna anser att det finns brister vad gäller de mer komplexa delar som handlar om ifall beslutsunderlagen belyser relevanta förhållanden, alternativa förslag och konsekvenser. För regionala utvecklingsnämndens del granskades följande ärenden: Uppföljning av den regionala innovationsstrategin (Innovativa Jämtland/Härjedalen 2025) (RUN/502/2019), Utredning av sjukresebeställningar (RUN/458/2018) och Företagsstöd Åre Destination AB (RUN/114/2019).

Varje nämnd ansvarar för myndighetens hantering av sina allmänna handlingar och för beredning av sina ärenden. I enlighet med regiondirektörens instruktion ansvarar regiondirektören för att beredningen av ärenden följer fastställda regler för ärendehantering, och att de ärenden som ska behandlas är väl beredda och korrekta så att det kan fattas regelrättsliga beslut. Regionstaben stödjer direktören i det arbetet. Eftersom staben ingår i regionstyrelsens verksamhetsansvar har styrelsen hållit ihop arbetet med det övergripande svaret på granskningen men varje nämnd lämnar ett eget svar.

Svar på granskning

Regionala utvecklingsnämnden ser positivt på den granskning som genomförts och instämmer i att Region Jämtland Härjedalens processer för ärendeberedning och dokumenthantering kan utvecklas. Båda dessa områden har under flera år varit föremål för en rad större förändringar som bidragit till översyn av regler och arbetssätt. Det arbetet behöver fortsätta. Något som framtvingat förändringar är den digitala utvecklingen. Under 2015 och 2016 genomfördes övergång från papper till digitala kallelser för samtliga politiska organ. De administrativa systemen för ärendehantering och dokumenthantering, Platina och Centuri, har också utvecklats och används på ett helt annat sätt idag än för några år sedan. En annan faktor som medfört förändringar är större justeringar i organisationen. Den nya politiska organisationen från 2019 med fler nämnder innebär exempelvis behov av en tydligare sammanträdesplanering och enhetliga rutiner för handläggning av ett ärende.

I Region Jämtland Härjedalen är mötesadministrationen och ansvaret för att hålla ihop ärendehanteringsprocessen samlad i regionstaben. Det innebär bland annat att alla nämndsekreterare tillhör samma avdelning, Samordningskansliet, med samma chef. Även ansvaret för dokumentstyrning, arkiv och diarium är samlat i den avdelningen. Det upplevs som en styrka i organisationen eftersom det minskar sårbarheten och möjliggör en samordning av arbetet med mötesadministration, arkivering och diarieföring och skapandet av enhetliga rutiner och arbetssätt.

Regionala utvecklingsnämnden delar revisorernas bedömning att fler åtgärder behöver vidtas för att ärenden i högre utsträckning ska beredas i tid. Trots att åtgärder vidtagits med utbildningar och framtagna rutiner med checklistor finns fortfarande problemet med att ärenden görs klara i sista stund. Utifrån regionstyrelsens mål 2020 om bättre verktyg för analys och uppföljning har samordningskansliet i sin verksamhetsplan för året beslutat om att revidera befintliga regler för ärendehantering. I det arbetet ingår att ytterligare tydliggöra handläggningens olika steg. En intern workshop har genomförts under våren i syfte att fördjupa sig i de delar som inte fungerar idag. I arbetet har också beaktats de iakttagelser som framförts i revisionsgranskningen. Hittills har följande konstaterats:

- Dokumentet med riktlinjer för tjänstemannastöd behöver revideras för att tydliggöra ansvar och roller kopplade till de olika politiska organen. Fastlagda rutiner för systematisk uppföljning och kontroll av följsamhet till uppställda krav behövs också.
- För att fler ärenden ska bli klara i tid behövs en bättre framförhållning i beredningsprocessen där utgångspunkten ska vara att tänka mer än ett möte i taget. Andra åtgärder som planeras är att se över utbildningskonceptet och att utbildningarna ska vara obligatoriska för nya handläggare. Vidare har en sammanhållen tidsplan för verksamhetsplanering, budget och uppföljning skapats som bättre följer kalendern för politiska möten.
- Under hösten 2020 genomförs en uppgradering av ärende- och dokumenthanteringssystemet Platina till version 10. Uppgraderingen förväntas innebära några nya funktioner som kan underlätta ärendeberedningen. Projektet med enhetliga mallar har också återupptagits.

Region Jämtland Härjedalen står också inför många utmaningar inom arkivområdet. Det framgår inte minst av arkivutredningen *Häriifrån till evigheten. En långsiktig arkivpolitik*

för förvaltning och kulturarv (SOU 2019:58) som presenterades i december 2019. I betänkandet beskrivs viktiga samhällsförändringar och arkivsektorns utveckling samt utredningens bedömningar och förslag om hur reglering, myndighetsstyrning och statsbidrag på arkivområdet ska förtydligas, ändras och utvecklas. Bland annat föreslås en rad förtydliganden i arkivlagen om kommunernas och regionernas åtaganden vad gäller allmänna handlingar. För Region Jämtland Härjedalen har det också påbörjats ett arbete med att utreda förutsättningarna för att övergå till e-arkiv. Det blir en stor omställning och som ställer krav på en tydligare styrning i arkivfrågor för samtliga nämnder. Det pågår också arbete med att se över och upprätta fler dokumenthanteringsplaner. Planen är att under 2020 slutföra dokumenthanteringsplaner för HR, Ekonomi och Kulturen. Arbetet har avstannats något till följd av Coronapandemin men planen är att det ska kunna återupptas under hösten och därefter fortlöpa med planer för andra verksamheter. Resurserna för arbetet är dock begränsade och efterfrågan på stöd från regionarkivet i arbetet har varit stort.

Ett arbete med att revidera befintliga dokumentstyrningsregler påbörjades före Coronapandemins utbrott. De inledande avsnitten omarbetades för att tydligare definiera vilka typer av dokument som ska användas inom Region Jämtland Härjedalen för att säkerställa styrning, planering, genomförande och uppföljning av verksamheten (dokumentstruktur), ansvar och beslutsnivåer för styrande dokument, hur regionens dokument ska upprättas, utformas, granskas, fastställas, publiceras, gallras eller arkiveras, hur det ska säkerställas att dokument är tillgängliga, aktuella och spårbara samt tillse att regionens dokument har en enhetlig utformning och följer regionens grafiska profil..

Under 2019 infördes IT-systemet Stratsys. Stratsys är verksamhetens IT-stöd för planering och uppföljning. Region Jämtland Härjedalen inledde med modul för verksamhetsplanering och uppföljning, men moduler för internkontroll, statsbidrag och informationssäkerhet är under införande. Under första halvåret 2020 byggs modulen för internkontroll. Den är tänkt att underlätta för regionens verksamheter att ha standardiserade arbetsätt, men även att göra det enklare att rapportera, följa upp och åtgärda fel och brister i rutiner, riktlinjer och arbetsätt. Regionstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och regionala utvecklingsnämnden kommer att kunna följa det pågående arbetet i standardiserade rapporter.

Sammantaget pågår flera aktiviteter för att förbättra rutiner för Region Jämtland Härjedalens dokument och ärendehanteringsprocess:

- Tillse att samlade dokumenthanteringsplaner finns för respektive kärnverksamhet.

Svar: Arbetet pågår men har prioriterats ned med anledning av Coronapandemin. Planen är att under 2020 slutföra dokumenthanteringsplaner för Kulturen. Arbetet kommer därefter att fortlöpa med planer för andra verksamheter.

- Stärk den interna kontrollen och inför rutiner för systematisk uppföljning och kontroll av följsamhet till uppställda krav avseende de båda processerna.

Svar: Uppkomna brister ska hanteras standardiserat i Internkontrollmodulen i Stratsys. Införandet av modulen har avstannat med anledning av Coronapandemin

men kommer att återupptas.

- Överväg att införa obligatorisk utbildning för nya handläggare och för handläggare som ofta avviker från beredningsprocessens krav.

Svar: Utbildning i dokument- och ärendehantering ska vara obligatorisk för nya handläggare från hösten 2020. Riktade utbildningar för handläggare ska planeras in.

REGIONALA UTVECKLINGSNÄMNDEN

Elise Ryder Wikén
Ordförande regionala utvecklingsnämnden

Anders Byström
Regional utvecklingsdirektör